
V. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

Konferencja

„Wady i zalety schematów wsparcia bezpośredniego w ramach WPR w kontekście przyszłości płatności po 2013 r.” Bruksela, 31 marca 2009 r.

31 marca 2009 r. w Stałym Przedstawicielstwie Republiki Czeskiej przy Unii Europejskiej odbyła się konferencja poświęcona przyszłości płatności bezpośrednich, w której udział wzięli przede wszystkim przedstawiciele państw członkowskich, Prezydencji oraz Komisji Europejskiej. Temat konferencji wpisuje się w ogólnoeuropejską debatę dotyczącą założeń (politycznych, ekonomicznych i prawnych) przyszłego reżimu wsparcia bezpośredniego. Tego typu wydarzenie stanowi ważny punkt odniesienia oceny aktualnych stanowisk państw członkowskich w sprawie przyszłości całej Wspólnej Polityki Rolnej w kontekście przygotowań do kolejnej fazy zjednoczenia w perspektywie lat 2014-2020.

Do udziału w konferencji zaproszeni zostali przedstawiciele administracji rządowej Republiki Federalnej Niemiec, Zjednoczonego Królestwa, Portugalii, Hiszpanii, Słowenii, Francji i Polski, jak również Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa Komisji Europejskiej, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego oraz COPA-COGECA. Moderowania trudnej dyskusji podjął się R. Waite, redaktor znanego w środowisku unijnym czasopisma informacyjnego „Agrafacts”. Napięty grafik konferencji pozwolił na wygłoszenie jedenastu referatów. Znalazł się również czas na liczne prezentacje i wystąpienia, a także na przeprowadzenie kilku otwartych sesji dyskusyjnych i dopuszczenie paru interwencji ze strony pozostałych gości.

Wypracowanie jednolitych wniosków w gronie przedstawicieli państw członkowskich było niezwykle trudne, ale rezultat konferencji można sprowadzić do kilku wspólnych konkluzji. Większość uczestników debaty zgodna była co do tego, że tak jak przyszły kształt polityki rolnej nie zależy wyłącznie od instytucji płatności bezpośrednich, tak samo trudno sobie wyobrazić politykę rolną Unii Europejskiej bez tego instrumentu. Spośród szerokiego katalogu wyzwań stawianych obecnie przed WPR szczególnie istotne wydają się bezpieczeństwo żywności i trwałość zarządzania ziemią rolniczą oraz żywotność obszarów wiejskich i reakcja na zmiany klimatyczne.

2221

Trafnym określeniem posłużył się J. L. Demarty z Dyrekcji Generalnej Rolnictwa Komisji Europejskiej, mówiąc o dobrach publicznych jako o produktach ubocznych (*by-products*) działalności rolniczej. Wskazał również na przesłanki przemawiające za zaangażowaniem regulacyjnym Wspólnoty w dziedzinie rolnictwa, a zwłaszcza na zagrożenie warunków konkurencji na rynku wewnętrznym w wyniku zwiększenia pola decyzyjnego krajowych polityk rolnych. Warte odnotowania jest również podkreślenie transgranicznego charakteru nowych wyzwań i oczekiwanych świadczeń (jakość, środowisko, dobrostan) ze strony konsumentów i społeczeństwa.

W odniesieniu do samej konstrukcji przyszłego modelu płatności bezpośrednich wydaje się, że instrument ten nadal będzie łączył dwa zasadnicze cele, tj. dochodową siatkę bezpieczeństwa i świadczenia dla dobra publicznego poprzez zobowiązania w systemie współzależności. Mógłby on być zbliżony do obecnego modelu regionalnego płatności jednolitej, z ukierunkowaniem na rozwiązania przyjęte w ramach przeglądu *health check* w zakresie wsparcia specyficznego (art. 68-72), ale bez odwrócenia trendu oddzielenia wsparcia od produkcji. Nie jest wykluczone, że pewną rolę odegra również koncepcja wieloletniej alokacji finansowej w ograniczonym zakresie, na wzór reform rynków owoców i warzyw lub wina. Niestety, ze względu na obecność szerszego grona przedstawicieli rządów oraz wstępny etap rozważań na poziomie europejskim, materiały z konferencji nie zostaną opublikowane.

SEBASTIAN BALCERAK

